

Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul
Superior al Magistraturii

HOTĂRÎRE

25 februarie 2022
nr. 8/3

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte
Membrii

Mînăscurtă Igor
Otean Angela și Cotruță Iurie

examinând contestația depusă de avocatul Todorov Maxim împotriva deciziei Inspecției Judiciare din 10 decembrie 2021, adoptată în urma examinării sesizării depuse de dânsul la data 12 noiembrie 2021 cu privire la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Bușuleac Mihail de la Judecătoria Cahul, sediul central, a

C O N S T A T A T :

1. Argumentele sesizării:

La 12 noiembrie 2021 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea depusă de avocatul Todorov Maxim privind tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului Mihail Bușuleac din cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central, care a fost înregistrată cu nr.1375s-1950p/m și la 15 noiembrie 2021 s-a repartizat spre examinare inspectorului-judecător, Mariana Martalog.

În motivarea sesizării avocatul Todorov Maxim exprimă dezacord cu tergiversarea redactării de către judecătorul Mihail Bușuleac din cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central a hotărârii motivate în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Bandrabulea către Tudor Schiu, privind încasarea indemnizației lunare în caz de pierdere a întreținătorului.

Deci, se indică asupra faptului că, pronunțarea dispozitivului hotărârii în speță a fost la 11 ianuarie 2021, iar apelul motivat a fost depus de pârâtul Tudor Schiu la 26 ianuarie 2021.

Suplimentar, redactarea hotărârii integrale a avut loc la 07 iunie 2021, cu publicarea acestei pe pagina *web* a instanței, la 08 iunie 2021.

Consideră avocatul Maxim Todorov că, la caz a fost încălcat cu mai mult de 4 luni termenul de redactare a hotărârii judecătorești - 30 zile, prevăzut de art.236 alin.(5) din Codul de procedură civilă (*în vigoare la data adoptării hotărârii*).

Finalmente, se solicită Inspecției judiciare constatarea existenței în acțiunile judecătorului Mihail Bușuleac din cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central, a abaterii disciplinare de la art.4 alin.(1) lit. g) din Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

2.Poziția Inspecției Judiciare:

La 10 decembrie 2021, inspectorul-judecător al Inspecției Judiciare, Mariana Matalog, a întocmit decizia cu nr. 1375s-1950p/m cu privire la respingerea sesizării depuse de avocatul Todorov Maxim cu privire la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Mihail Bușuleac din cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central, ca fiind vădit neîntemeiată.

Ca rezultat al verificării argumentelor expuse în sesizare, Inspecția Judiciară nu a stabilit careva temeuri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către judecătorul vizat în sesizare a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, motiv din care sesizarea a fost apreciată ca fiind neîntemeiată și respinsă

3.Argumentele contestației:

Nefiind de acord cu decizia din 10 decembrie 2021, avocatul Todorov Maxim, la 22 decembrie 2021 a depus contestație prin care a solicitat admiterea contestației, anularea deciziei contestate, restituirea cauzei către Inspecția Judiciară pentru verificări suplimentare și dispunerea cercetării disciplinare a judecătorului Mihail Bușuleac din cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central prin prisma comiterii abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 al.1 lit. g) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 Cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

În motivarea contestației depuse, petiționarul a indicat că, sesizarea a fost examinată superficial și nepărtinitor iar argumente expuse în decizia cu privire la respingerea sesizării nu presupune o examinarea obiectivă și multiaspectuală a tuturor circumstanțelor invocate în sesizare. Indică că, decizia contestată a fost emisă cu încălcarea normelor imperative ale legii.

4.Aprecierea Completului de contestație:

Examinând contestația depusă de petiționarul avocatul Todorov Maxim și actele administrate în ședința Completului, verificând argumentele expuse de petiționar, Completul de contestație a Colegiului Disciplinar consideră că, contestația depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele argumente:

În conformitate cu prevederile art. 26 al.1 Legii nr. 178 din 25.07.2014, Cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător

întocmește o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în modul stabilit la art.23 alin.(1¹).

În conformitate cu prevederile art. 23 al. 1¹ al Legii nr. 178, decizia Inspecției judiciare de respingere a sesizării poate fi contestată de către autorul sesizării în termen de 15 zile de la data recepționării deciziei, la completul de examinare a contestațiilor al colegiului disciplinar.

Cu referire la termenul de atac a deciziei Inspecției Judiciare, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar consideră contestația ca fiind depusă în termen or, din actele cauzei disciplinare urmează că decizia cu privire la respingerea sesizării depuse de avocatul Todorov Maxim, a fost emisă la data de 10 decembrie 2021 iar contestația a fost depusă la data de 22 decembrie 2021. În astfel de circumstanțe se constată respectarea de către petiționar a termenului prevăzut de al. 1¹ art. 23 din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Potrivit art. 28 din Legea nr. 178 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor, Completele de contestații examinează contestațiile împotriva deciziilor Inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă. (3) Completele de contestație decid: a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare; b) respingerea contestației ca neîntemeiată.

Conform art. 29 alin.3 din Legea nr. 178 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor, Hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă.

Verificând circumstanțele de fapt, raportate la prevederile legale aplicabile, Completul de examinare a contestațiilor reține că, art. 4 alin. (1) din legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor enumeră în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

În rezultatul verificării circumstanțelor invocate de petiționar în raport cu opinia judecătorului vizat în sesizare, datele Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, dar și înscrisurile anexate la materialele dosarului, se desprind următoarele circumstanțe:

Prin dispozitivul hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central nr.2-747/18 (PIGD nr. 15-2-2142-13032018) din 11 ianuarie 2021, adoptate de judecătorul Mihail Bușuleac, s-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Rodica Bandrabulea împotriva lui Tudor Schiu, privind încasarea despăgubirii lunare în cazul pierderii întreținătorului.

La 26 ianuarie 2021 partea pîrîită a declarat apel asupra soluției instanței de fond.

Prin decizia Curții de Apel Cahul nr. 2-18012465-05-2a-17062021 din 06 decembrie 2021 s-a decis respingerea ca fiind nefondat a apelului depus de avocatul Alia Chebac în interesele lui Tudor Schiu.

Din datele PIGD se atestă că, hotărârea integrală a fost plasată în program la 07 iunie 2021 iar publicarea acestei pe pagina *web* a instanței, a avut loc la 08 iunie 2021, adică cu depășirea termenului prevăzut de art. 236 Cod de procedură civilă (*în vigoare la data examinării cauzei*).

La caz, autorul sesizării și contestației consideră că, judecătorul Mihail Bușuleac se face culpabil de tergiversarea redactării hotărârii motivate și de transmitere a copiilor acestei participanților la proces și atragerea lui la răspundere disciplinară în pentru comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin.(1) lit. g) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, care prevede că, constituie abatere disciplinară încălcarea, din motive imputabile judecătorului, a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești și de transmitere a copiilor acestora participanților la proces, dacă aceasta a afectat în mod direct drepturile participanților la proces sau ale altor persoane.

În același timp, potrivit prevederilor art.21 alin.(1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, stipulează că, judecătorii poartă răspundere disciplinară în modul stabilit de Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Iar, articolul 41 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor dezvoltă noțiunile de abatere disciplinară săvârșită prin intenție sau prin neglijență gravă.

Noțiunea de abatere disciplinară săvârșită *cu intenție*, prezumă că judecătorul încalcă conștient norme de drept material sau procesual, iar noțiunea *de neglijență gravă*, este considerată aplicabilă atunci când judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material sau procesual fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă. Deci, nu orice eroare, fie ea gravă, poate face obiectul unei sancțiuni disciplinare.

Din interpretarea normelor supra Completul conchide că, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere a unui profesionist în domeniu dreptului.

Mai mult, pentru ca o faptă să poată fi considerată abatere disciplinară trebuie să aibă un caracter ilicit și să fie comisă din motive imputabile judecătorului.

Potrivit înscrisurilor din dosar și datele salvate în PIGD, urmează că într-adevăr judecătorul Mihail Bușuleac cu întârziere a redactat, publicat și respectiv, a expediat împreună cu dosarul la Curtea de Apel Cahul, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central nr.2-747/18 (PIGD nr. 15-2-2142- 13032018) din 11 ianuarie 2021.

Însă, din analiza circumstanțelor care au dus la încălcarea termenelor Inspekția Judiciară a stabilit că, judecătorul Mihail Bușuleac pe parcursul perioadei vizate a avut în procedură un număr impunător de cauze.

De asemenea s-a constatat că, în perioada 29 decembrie 2020 - 10 ianuarie 2021 magistratul s-a aflat în concediu medical pe motivul infectării cu COVID-19, revenind la serviciu la 11 ianuarie 2021.

Aceleași concluzii rezultă și din explicațiile judecătorului Mihail Bușuleac, potrivit cărora în perioadă vizată de activitate programul de activitate a fost supraîncărcat, fiind examinate diferite cauze și în total petrecute 870 de ședințe de

judecată, astfel fiind pus în situație după programul de lucru, inclusiv în zilele de odihnă, să motiveze soluțiile și pe alte 116 dosare contestate, inclusiv pentru cauzele care plecau la Curtea de Apel Cahul.

A mai comunicat judecătorul că, virusul SARS-COV-2 i-a generat diferite complicații de sănătate, care au fost tratate în condiții de ambalator, fără solicitarea unui concediu medical suplimentar or, lipsa unui judecător timp îndelungat de la serviciu putea negativ să influențeze asupra activității altor judecători, care primeau în procedură un volum mai mare de dosare.

Având în vedere circumstanțele expuse supra în raport cu normele legale aplicabile speței date, Completul de examinare a contestațiilor apreciază ca fiind întemeiate argumentele Inspecției Judiciare asupra faptului că, încălcarea termenului de procedură a avut loc din motive imputabile judecătorului și a fost condiționată de factori obiectivi, și anume complexitatea cauzei, care conținea mai multe acte în limba rusă și respectiv, a dus la necesitatea traducerii acestora; volumul mare de lucru pus în sarcina judecătorului; aflarea în concediul de boală și consecințele negative apărute ulterior.

Conform prevederilor p.6 a Hotărârii Curții Constituționale nr.28 din 14 decembrie 2010, Consiliul Superior al Magistraturii și colegiul disciplinar, în calitate de instanțe disciplinare, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, trebuie să stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente constitutive abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Inspecția judiciară just a stabilit că, în prezenta speță nu s-a reținut *intenția* sau *neglijența gravă* a judecătorului vizat la încălcarea termenului de redactare/publicare/comunicare a hotărârii date și remiterii dosarului instanței de apel, circumstanțe care exclud temeiul de tragere la răspundere disciplinară a judecătorului deoarece expedierea către Curtea de Apel Cahul, dar din cele constatate se reține că tergiversarea a avut loc din motive neimputabile judecătorului.

Relevant cazului sunt constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr.12 din 07.06.2011 pentru controlul constituționalității prevederii art.22 alin.(l) lit. p) din Legea nr.544-Xin din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, în redacția Legii nr.152 din 08.07.2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, unde s-a statuat că, pentru angajarea răspunderii disciplinare a judecătorului este necesar de a stabili faptul încălcării intenționate a legii sau din neglijență gravă. Răspunderea disciplinară a judecătorului nu poate fi antrenată pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor. La reținerea în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează să se stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, adică latura obiectivă și cea subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente constitutive abaterea disciplinară nu subzistă, și deci nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului. La fel, din hotărârea dată se desprinde că, este inadmisibilă responsabilizarea automată a judecătorilor fără a demonstra latura obiectivă și subiectivă a abaterii disciplinare.

Prin prisma celor expuse, Completul consideră că nu sunt întrunite condițiile pentru atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului iar abordările din contestație sunt neîntemeiate, deoarece faptele descrise nu fac temeiul unor abateri disciplinare. Or, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural, care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care un observator rezonabil (persoană informată și de bună credință) nu poate găsi o justificare.

Prin urmare, pot atrage răspunderea disciplinară numai acele greșeli care au un caracter evident, neîndoielnic și cărora le lipsește orice justificare, fiind în contradicție cu dispozițiile legale, fapt ce nu a fost reținut în cadrul verificării sesizării.

În speța dată, în acțiunile judecătorului vizat în sesizare nu au fost constatate careva acțiuni care ar putea constitui abateri disciplinare în sensul prevăzut de art. 4 al.1 lit. g) Legea nr. 178.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, la examinarea sesizării depuse de avocatul Todorov Maxim, Inspekția Judiciară a dat o apreciere justă a circumstanțelor cauzei, iar argumentele expuse în contestație și sesizare au un caracter declarativ fiind contrare situației de fapt stabilite, Completul de contestație al Colegiului Disciplinar ajunge la concluzia de a respinge contestația depusă de avocatul Todorov Maxim împotriva deciziei Inspekției Judiciare din 10 decembrie 2021, adoptată în urma examinării sesizării cu privire la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Bușuleac Mihail de la Judecătoria Cahul, sediul central.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 Cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge ca fiind neîntemeiată contestația depusă de avocatul Todorov Maxim împotriva deciziei Inspekției Judiciare din 10 decembrie 2021, adoptată în urma examinării sesizării depuse cu privire la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Bușuleac Mihail de la Judecătoria Cahul, sediul central.

Hotărârea este definitivă.

Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Igor Mînescu
Membrii	/semnătura/	Angela Otean
	/semnătura/	Iurie Cotruță